

Регламент относно извънборсовите деривати, централните контрагенти и регистрите на трансакции (EMIR)

ЧЕСТО ЗАДАВАНИ ВЪПРОСИ

Регламент № 648/2012 (EMIR) на ЕС от 4 юли 2012 г. определя изискванията за клиринг и докладване на извънборсовите деривати и единни изисквания за извършването на дейност на централните контрагенти (ЦК) и регистрите на трансакции.

Публикуването на Регламента в Официалния вестник на ЕС на 27 юли 2012 г. (бр. L201/1) повдигна някои въпроси по същество относно: 1) срока за прилагане, 2) обхвата на изискванията и 3) положението на централните контрагенти и регистрите на трансакции от трети страни. Настоящият документ цели да даде пояснения относно тези три области от гледна точка на службите на Европейската комисия (ЕК), като се има предвид, че само Съдът на Европейския съюз (ЕС) може да дава авторитетно тълкуване на общностното законодателство.

Ако желаете да отправите въпроси, моля използвайте следния адрес: Markt-G2@ec.europa.eu. На страницата на Европейската комисия (http://ec.europa.eu/internal_market/financial-markets/derivatives/index_en.htm) ще бъдат публикувани отговорите на всички въпроси, свързани с регулаторните и техническите стандарти за изпълнение след приемането им от ЕК.

I. СРОК

1. Кога влизат в сила задълженията по Регламента?

EMIR беше приет на 4 юли 2012 г. и влезе в сила на 16 август 2012 г. Като всеки друг регламент на ЕС, неговите разпоредби имат непосредствено действие (т.е. те са правно обвързващи във всички държави членки без необходимост от транспониране в националното законодателство), считано от деня на влизането му в сила. Въпреки това, задълженията, произтичащи от разпоредбите на Регламента, които трябва да бъдат допълнително уточнени чрез регулаторните и/или техническите стандарти за изпълнение ще започнат да важат, след като необходимите технически стандарти влязат в сила.

2. Кога ще влязат в сила техническите стандарти?

Техническите стандарти бяха представени от Европейския орган за ценни книжа и пазари (ЕОЦКП) и от Европейския банков орган (ЕБО) в края на м. септември 2012 г. ЕК следва да ги одобри до 30 декември 2012 г., освен ако не реши да ги измени или отхвърли. Техническите стандарти, обаче, няма да влязат в сила веднага. След приемането на стандартите от ЕК, Европейският парламент и Съветът имат срок от три месеца, за да упражнят правото си на обстойно разглеждане (като този период може да бъде удължен с допълнителни три месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета). Този срок може да бъде намален до един месец от датата на уведомяването, ако ЕК приеме техническите стандарти, представени от ЕОЦКП или ЕБО, без изменение (като има възможност за удължаване на този срок с един месец по инициатива на Европейския парламент или на Съвета). Стандартите се публикуват в Официалния вестник на Европейския съюз веднага след получаване на становище “Без възражения” от

Европейския парламент и Съвета, след което влизат в сила на двадесетия ден след деня на тяхното публикуване (освен ако не е посочено друго).

Ако стандартите се приемат без изменения, по-голямата част от техническите стандарти по Регламента ще влязат в сила през 1^{то} тримесечие на 2013 г. Това обаче не се отнася за техническите стандарти, свързани с маржините и капитала за сделки, които не са преминали през централен клиринг (член 11 (3) и член 11 (4)), тъй като е необходимо допълнително международно координиране в тази област преди да бъдат приети правила на ниво ЕС. Техническите стандарти, определящи договорите, които имат пряк, значим и предвидим ефект в рамките на ЕС, все още са в процес на разглеждане.

3. Кога влиза в сила задължението за клиринг?

Преди да започне да се изпълнява задължението за клиринг, централните контрагенти (ЦК) трябва да имат разрешение или да бъдат признати (в случай на ЦК от трета страна) да извършват клиринг съгласно новия режим на Регламента (вж. въпроса за разрешения/признаване). Тази стъпка е необходима, за да се гарантира, че централните контрагенти, които се използват за изпълнение на задължението за клиринг, са надеждни и стабилни (вж. член 5 (1) от Регламента).

След като даден централен контрагент (ЦК) получи разрешение съгласно Регламента да извършва клиринг на определен клас извънборсови деривати, ЕОЦКП, в рамките на шест месеца, определя дали класовете извънборсови деривати, по които ЦК може да извършва клиринг, следва да бъдат предмет на задължението за клиринг, и ако е така, определя датата на влизане в сила на това задължение, включително и поетапното му изпълнение (вж. член 5 (2) от Регламента).

За да се ускори процеса на оценяване на продуктите, подлежащи на задължение за клиринг, националните органи трябва да уведомят ЕОЦКП за всички съществуващи клирингови услуги за извънборсови деривати в тяхната юрисдикция в срок от един месец от влизане в сила на техническите стандарти, определящи съответните детайли, които да бъдат включени в уведомлението в съответствие с Регламента (член 89 (5)). В този смисъл, ЕОЦКП ще бъде в състояние да започне процеса по оценяване на продуктите в рамките на първото тримесечие на 2013 г. и първото задължение за клиринг може да влезе в сила непосредствено след даване на първите разрешения / първото признаване на ЦК съгласно Регламента.

4. Кога ЦК трябва да кандидатстват за разрешение или признаване съгласно Регламента?

ЦК, които в момента предоставят клирингови услуги в ЕС, трябва да кандидатстват за разрешение или признаване съгласно Регламента в рамките на шест месеца след влизането в сила на съответните технически стандарти¹¹ (вж. член 89 (3) от Регламента).

За да се гарантира, че централните контрагенти, които вече функционират в ЕС, могат да продължат да предоставят услуги по време на този преходен период, те могат да продължат да извършват дейност при спазване на всички приложими национални режими, докато бъдат оторизирани съгласно Регламента (вж. член 89 (4)).

В резултат на това, активните клирингови членове на тези ЦК от ЕС могат да продължат да използват техните услуги по време на преходния период.

---

¹ Съгласно чл. 16, 26, 29, 34, 41, 42, 44, 45, 47

5. Кога централните контрагенти трябва да спазват изискванията, определени в раздели IV и V на Регламента?

ЦК продължават да са субект на правилата на техния национален режим, само докато се вземе решение за тяхното оторизиране съгласно Регламента. Следователно, те трябва да започнат да спазват изискванията, поставени в раздели IV и V, и съответните технически стандарти, считано от датата, на която са получили разрешение съгласно Регламента (член 89, параграф 4).

6. Кога влизат в сила задълженията, свързани с техниките за намаляване на риска за договори за извънборсови деривати, които не са преминали клиринг през ЦК?

Чл. 11 (3) от Регламента изисква от контрагентите да разполагат с процедури за "навременна, точна и подходяща сегрегирана размяна на обезпечение" за договори за извънборсови деривати, непреминали централен клиринг, регистрирани на/след 16 август 2012 г." Това правило се прилага от влизането в сила на Регламента.

Точното ниво и вид на обезпечението, което ще се обменя, ще бъдат определени чрез по-нататъшни регулаторни технически стандарти, които ще бъдат изготвени съвместно от ЕОЦКП, ЕБО и Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване (ЕОЗППО), и приети от Комисията през следващата година (вж. въпрос I.2.).

Преди тези технически стандарти да влязат в сила, контрагентите имат свободата да прилагат свои собствени правила за обезпечение в съответствие с условията, предвидени в член 11 (3). Щом техническите стандарти влязат в сила, контрагентите ще трябва да променят правилата си, доколкото това е необходимо, за да се съобразят с тях. Техническите стандарти ще се прилагат за съответните договори, сключени от датата, на която влизат в сила.

По отношение на техниките за намаляване на оперативния риск по отношение на своевременното потвърждение, съвместяването и компресията на портфейла, оценката на договори и разрешаването на спорове, съответните дати на подаване на заявлението, както е посочено в проектите на техническите стандарти, са разработени от ЕОЦКП.

7. Кога ще влезе в сила задължението за докладване?

Датата, от която трябва да се отчитат договорите за деривати, ще бъде посочена в съответните технически стандарти, определени съгласно член 9 (6) (б) от Регламента. Задължението за отчитане за дериватни договори за кредитни и лихвени проценти се очаква да влезе в сила най-рано от 1 юли 2013 г. Отчитането на договорите за деривати във всички други класове активи се очаква да започне най-рано от 1 януари 2014 г.

8. Необходимо ли е дериватни договори, прекратени преди влизането в сила на задължението за отчетност, но които не са приключени или са влезли в сила на/след 16 август 2012 г., да бъдат докладвани съгласно Регламента?

Да. Съгласно член 9, параграф 1 от Регламента, задължението за докладване се прилага спрямо дериватни договори, които: а) са влезли в сила преди 16 август 2012 г. и не са приключени към тази дата; б) са били въведени на/след 16 август 2012 г. Техническите стандарти, определящи датата на влизане в сила на задължението за докладване, също така задават поэтапното изпълнение на това задължение по отношение на договорите, влезли в

сила преди задължението за докладване да започне, като се предвижда по-дълъг период за докладване на тези сделки.

9. Кога регистрите на трансакции (TRs) трябва да бъдат регистрирани съгласно Регламента?

Регистър на трансакции, който понастоящем е оторизиран или регистриран в държавата-членка на установяване да събира и поддържа данни за деривати, трябва да подаде заявление за регистрация в рамките на шест месеца от датата на влизане в сила на съответните технически стандарти² (вж. член 89 (6) от Регламента).

За да се гарантира, че регистрите на трансакции, действащи в ЕС, могат да продължат да предоставят услуги по време на преходния период, те продължават да са субект на съществуващите национални режими, докато бъдат регистрирани от ЕОЦКП в съответствие с Регламента (вж. член 89 (7)).

II. ОБХВАТ

1. Регламентът обхваща ли сделки за енергия на спот пазара?

Сделките за енергия на спот пазари не са финансови инструменти съгласно Директива 2004/39/ЕО (MiFID) и следователно не попадат в обхвата на EMIR. Енергийните деривати обаче са в обхвата на Регламента, както е определено в рамките на REMIT³.

2. Попадат ли валутните деривати в обхвата на Регламента?

Да, Регламентът се отнася за всички видове дериватни договори, както е определено в точки (4) до (10) от раздел В на приложение I към MiFID.

Приложимостта на задължението за клиринг на дериватни инструменти в чуждестранна валута ще бъде оценявана от ЕОЦКП в съответствие с процедурата на задължението за клиринг, като се вземат предвид особеностите на продукта, съгласно член 5 (4) от Регламента, в комбинация със параграф 19 от преамбюла му.

За извънборсови дериватни договори за валута, непреминали през клиринг, подходящите изисквания за маржин, приложими към тези договори, ще бъдат уточнени чрез горепосочените технически стандарти за маржин изискванията, които ще бъдат изготвени през 2013 г. (член 11 (15)).

Дериватните договори за валута подлежат на задължението за докладване съгласно член 9 от Регламента.

3. По отношение задължението за отчитане, кой носи юридическата отговорност, когато отчитането на подробностите на дериватен договор е делегирано на трета страна?

Ако контрагент (или ЦК), субект на задължението за докладване, делегира отчитането на детайлите на дериватния договор на трета страна в съответствие с член 9, параграф 1 от

² Съгласно чл.9, 56, 81

³ Регламент (ЕС) № 1227/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 25.10.2011 г. относно интегритета и прозрачността на енергийния пазар на едро.

Регламента, той продължава да носи юридическата отговорност за изпълнението на това задължение за докладване.

Първоначалният контрагент (или ЦК) носи отговорността да гарантира, че третата страна, на която е делегирано отчитането на дериватния договор, го изпълнява точно.

4. Възможно ли е делегирането на отчитане да бъде възложено на регистър на транзакции или на централни контрагенти, включително такива, които са базирани извън ЕС?

Да. Няма специфични правила относно третите страни, докладващи от името на контрагентите, при условие, че са спазени правилата за отчитане по Регламента и без да се променя крайната отговорност на контрагента за изпълнение на задължението за отчитане.

5. Необходимо ли е контрагентите и/или ЦК да се споразумеят за съдържанието на доклада преди да го представят на регистрите на транзакции?

Да, като същото важи и за всички други лица, докладващи от тяхно име. Член 9, параграф 1 от Регламента предвижда също, че "контрагентите и централните контрагенти гарантират, че детайлите на техните дериватни договори се отчитат без дублиране".

6. Дали подробностите по договора са същите като условията по договора?

Не. Пазарните участници трябва да докладват всички детайли по отношение на договорите за деривати, които са въведени в регистрите на транзакции, но това не означава, че те трябва да изпращат копие от всеки дериватен договор, включително всички условия (и изисквания). Подробностите, обаче, трябва да обхващат всички елементи, свързани с търговията с деривати, които са от значение за регулаторните цели, произтичащи от Регламента, с особен акцент върху измерването и намаляването на системния риск. Подробностите, които трябва да бъдат докладвани, ще бъдат уточнени в регулаторните технически стандарти, които ще бъдат приети от Комисията въз основа на член 9 (5).

7. Как филиали или дъщерни дружества на лица, посочени в член 81 (3) от Регламента, ще имат достъп до данните от регистрите на транзакции, за да изпълняват съответните си отговорности и задължения?

Регламентът, в член 81 (3), предоставя списък на субектите, на които регистрите на транзакции ще предоставят достъп до необходимата информация, за да им се позволи да изпълняват съответните си отговорности и задължения.

Съответните отговорности и задължения на тези лица може да се различават в зависимост от съответната държава членка. Поради тази причина, техническият стандарт, уточняващ детайлите относно достъпната информация (който ще бъде приет от Комисията въз основа на член 81 (3)) ще следва "функционалния подход". В някои държави-членки, в зависимост от съществуващия национален регулаторен/надзорен режим, някои функции биха могли да се упражняват от филиали или дъщерни дружества на лицата, изброени в член 81 (3) от Регламента. Регистърът на транзакции ще направи достъпна необходимата информация на филиали или дъщерни дружества за лицата, изброени в член 81 (3) от Регламента, за да им позволи да изпълняват съответните си отговорности и задължения, при условие, че тези лица имат достъп до данните от регистрите на транзакции чрез тяхното предприятие-майка и в съответствие с функционалния подход, определен в техническия стандарт.

8. Кога контрагентите могат да започнат да кандидатстват за вътрешногруповите изключения?

Вътрешногруповите изключения са изключения от задължението за клиринг и маржин изискванията и следователно не могат да бъдат прилагани преди датата на прилагане на задължението за клиринг или техниките за намаляване на риска.

Контрагентите могат да започнат да прилагат това изключение, когато влязат в сила техническите стандарти, отнасящи се за вътрешногруповите изключения. ЕОЦКП и националните органи все още разработват най-подходящия процес за кандидатстване.

В съответствие с процедурите, предвидени в член 11 (7) и (9), нефинансови контрагенти може да се възползват от освобождаване от маржин изискванията, считано от датата на уведомлението им за тяхното освобождаване към техния компетентен надзорен орган. Това освобождаване ще бъде валидно, освен ако компетентният орган счете, че условията да се възползват от това освобождаване не са изпълнени в срок от три месеца след нотификацията.

9. Вътрешногруповите сделки изключват ли се от изчисляването на клиринговия праг?

Не, Регламентът изключва от изчислението на клиринговия праг само извънборсови деривати, които са свързани пряко с търговската дейност или дейността, свързана с финансовото управление на нефинансови контрагенти. Ето защо, ако нефинансовите контрагенти сключват вътрешногрупови сделки, които не попадат в дефиницията за хеджиране, както е посочено в проектите технически стандарти, които следва да бъдат приети от ЕК на основание член 10 (4), тези сделки ще се отчитат за целта на клиринговия праг.

10. Разглеждат ли се като нефинансови дружествата със специална инвестиционна цел (ДСИЦ)?

Няма обща дефиниция за дружествата със специална инвестиционна цел. Ако дружествата със специална инвестиционна цел не попадат в обхвата на определението за финансов контрагент (член 2 (8) от Регламента), те по подразбиране са нефинансов контрагент.

11. Субект на задължения за клиринг и намаляване на риска ли са фондовите структури?

Косвено да, защото инвестиционните фондове, чиито активи са обединени в портфейл, са субект на задълженията по Регламента. Фондовата структура няма собствена юридическа правосубектност, но правният контрагент по извънборсовия дериватен договор трябва да отговаря на съответните разпоредби на Регламента, произтичащи от него.

12. Регламентът позволява ли на централните контрагенти да предлагат единствено омнибус отделяне на клиенти?

Не. Член 39 (2) и (3) от Регламента предвижда централните контрагенти да предлагат омнибус отделяне на клиенти и отделяне на индивидуалния клиент. ЦК, които са оторизирани съгласно Регламента, трябва да предлагат най-малко тези два вида отделяне.

III ЦК / РЕГИСТРИ НА ТРАНЗАКЦИИ ОТ ТРЕТИ СТРАНИ

1. Кога ЦК от трета страна трябва да кандидатства за признаване съгласно Регламента?

В момента има няколко ЦК от трети страни, които предоставят клирингови услуги в една или повече държави членки. В някои държави членки може да се наложи тези ЦК да бъдат официално признати, за да предоставят услуги, а в други могат да действат без официално признаване. И в двата случая ЦК от трета страна, който предоставя клирингови услуги в държава-членка в съответствие с националното ѝ законодателството, трябва да кандидатства за признаване съгласно Регламента в рамките на шест месеца след влизане в сила на съответните технически стандарти⁴ (вж. член 89 (3) от Регламента).

За да се гарантира, че централните контрагенти, които действат в ЕС, могат да продължат да предоставят услуги по време на преходния период, те ще продължават да бъдат субект на съществуващите национални режими, докато бъдат признати съгласно Регламента (вж. член 89 (4)).

В резултат на това, клиринговите членове от ЕС, активни в тези централни контрагенти, могат да използват техните услуги, ако те продължават да имат право за предоставяне на услуги съгласно приложимото национално право.

2. Кога регистър за трансакции от трета страна трябва да кандидатства за признаване съгласно Регламента?

Регистрите за трансакции, които в момента предоставят услуги в ЕС, трябва да подадат заявление за признаване съгласно Регламента в рамките на шест месеца след влизането в сила на съответните технически стандарти⁵ (вж. член 89 (6) от Регламента).

За да се гарантира, че регистрите за трансакции, действащи в ЕС, могат да продължат да предоставят услуги по време на преходния период, те продължават да са субект на съществуващите национални режими, докато бъдат признати съгласно Регламента (вж. член 89 (7)).

3. Дали ЦК от трети страни, предоставящи услуги извън ЕС, трябва да бъдат признати съгласно Регламента, за да предоставят услуги на ЕС клонове, намиращи се в тази трета страна?

Член 25 (1) предвижда следното: "централен контрагент, установен в трета страна, може да предоставя услуги на клирингови членове или на места за търговия, установени в ЕС, само когато е признат от ЕОЦКП".

Клоновете на клирингови членове от ЕС в трети страни се считат за установени в ЕС. Следователно, съответните ЦК в трети страни трябва да бъдат признати съгласно Регламента, за да могат да предоставят услуги на тези клонове.

---

⁴ Съгласно чл. 16, 26, 29, 34, 41, 42, 44, 45, 47

⁵ Съгласно чл. 9, 56, 81

Точно обратното, съгласно Регламента, не е необходимо ЦК от трети страни да бъдат признати, за да предоставят услуги на дъщерни дружества на фирми от ЕС, установени в такава трета страна.

Това изискване за признаване се прилага за всички видове централни контрагенти. То обхваща централните контрагенти, предоставящи клиринг услуги за извънборсови деривати, както и ЦК, предоставящи клирингови услуги за обмен на деривати и транзакции с ценни книжа.

Бележка относно отговорността

Службите на Европейската комисия поддържат този сайт, за да се улесни достъпът на обществеността до информацията относно инициативите на ЕК и политиките на Европейския съюз като цяло. Нашата цел е да поддържаме тази информация актуална и точна. Ако установени грешки се сведат до нашето внимание, ние ще се опитаме да ги отстраним.

Въпреки това, Комисията и нейните служби не поемат отговорност по отношение на информацията на този сайт.

Информацията:

- е от общ характер и не е предназначена да отговаря на конкретните обстоятелства във връзка с всяко конкретно физическо или юридическо лице;
- не трябва да се разчита на нея специално в контекста на правоприлагането или други подобни регулаторни действия;
- не е задължително да е всеобхватна, пълна или актуална;
- понякога е свързана с външни сайтове, върху които службите на Комисията не упражняват контрол и за които ЕК и службите ѝ не поемат отговорност;
- не е професионален или правен съвет (ако се нуждаете от конкретен съвет, винаги трябва да се консултирате с подходящ квалифициран специалист);
- по никакъв начин не се конституира като тълкувателен документ;
- не предопределя позицията, която ЕК може да реши да вземе по едни и същи въпроси, ако развития, включително съдебни решения, я накарат да преразгледа някои от становищата, изразени тук;
- не засяга тълкуването, което Съдът на Европейските общности може да даде по дадените въпроси.

Моля, имайте предвид, че не може да се гарантира, че всеки документ, публикуван он-лайн, е точно копие на официално приет текст. Само законодателството на Европейския съюз, което е публикувано в печатното издание на Официалния вестник на Европейския съюз, се счита за автентично.

Намерението ни е да сведем до минимум неудобствата, причинени от технически грешки. Въпреки това, някои данни или информация на нашия сайт може да са създадени или структурирани във файлове или формати, които не са без грешки, и не можем да гарантираме, че нашите услуги няма да бъдат прекъснати или засегнати по друг начин от подобни проблеми. ЕК и службите ѝ не поемат отговорност във връзка с проблеми, възникнали в резултат на използването на този сайт или на други свързани външни сайтове.

Тази бележка не е предназначена да ограничи отговорността на ЕК и службите ѝ в противовес на някои изисквания, установени в съответния приложим национален закон, нито да изключи отговорността им по въпроси, които не могат да бъдат изключени по силата на този закон.